

Inkoopbeleid

Palm(pit)olie

Lidl Belgium GmbH & Co. KG • Stand per 23.02.2024

OP WEG
NAAR
MORGEN

Inhoud

Onze verantwoordelijkheid voor de grondstof palm(pit)olie **2**

Achtergrond **4**

Onze inzet **9**

Palm(pit)olie als kritieke grondstof prioriteren en de gevolgen begrijpen 11

Transparantie versterken door leveranciers in kaart te brengen 13

Van duurzame palm(pit)olie de norm maken met RSPO 14

Alternatieven in het assortiment aanmoedigen 17

Kleine palmolieboeren in Indonesië steunen met FONAP 18

Woordenlijst **19**

Bronnen & links **22**

Fotocredits 25

Onze verantwoordelijkheid voor **de grondstof** **palm(pit)olie**

Onze verantwoordelijkheid voor de grondstof palm(pit)olie

Voor Lidl is duurzaam handelen een van de centrale strategische doelen voor een succesvolle toekomst. Wij als Lidl nemen onze verantwoordelijkheid overal waar onze handelingen gevolgen hebben voor mens en milieu. Verantwoord handelen is onze manier om elke dag opnieuw onze beloften na te komen op het vlak van kwaliteit en zo de toekomst van ons bedrijf veilig te stellen.

Binnen dit kader hebben wij ons CSR-beleid ontwikkeld. Hiermee geven wij duidelijk richting aan onze claim dat we verantwoord handelen. Ons gezamenlijk en holistisch inzicht in de betekenis van duurzaam handelen heeft betrekking op zes strategische kernthema's: 'Resources sparen', 'Klimaat beschermen', 'Letten op biodiversiteit', 'Fair handelen', 'Gezondheid bevorderen' en 'Dialogo voeren'. Daarmee beschrijven we hoe we bij Lidl omgaan met onze verantwoordelijkheid voor mens en milieu en hoe we onze klanten begrijpen en behartigen.

Onze verantwoordelijkheid voor de grondstof palm(pit)olie

De positieve eigenschappen maken van palm(pit)olie een veelvuldig gebruikt ingrediënt. Het komt in verschillende hogere percentages voor in onze huismerkproducten, o.a. bij de bakkerij- en zoetwaren, cosmetica of reinigingsmiddelen. Toch zijn er veel risico's verbonden aan de teelt en de verwerking van palm(pit)olie. Aangezien substitutie in onze Lidl-producten vaak niet helemaal mogelijk noch zinvol is, vragen wij nadrukkelijk om zorgzaam om te springen met deze grondstof. Door gericht te handelen binnen onze waardeketen van palm(pit)olie, levert Lidl een positieve bijdrage aan vier van onze zes

strategische focusthema's: 'hulpbronnen sparen', 'klimaat beschermen', 'biodiversiteit respecteren', en 'eerlijk handelen'.

Ons internationaal CSR-beleid bij Lidl

Achtergrond

Achtergrond bij de grondstof palm(pit)olie

Vanwege zijn hoge opbrengst en veelzijdige toepassingen is de oliepalm momenteel het meest geteelde oliegewas ter wereld. Uit het vruchtvlies van de oliepalm wordt palmolie gemaakt, en uit de pit van de vrucht palmpitolie.¹ Volgens een studie van het International Institute of Sustainable Development (IISD) wordt 72 procent van de wereldwijde productie van palm(pit)olie gebruikt in de productie van levensmiddelen en wordt 18 procent gebruikt in cosmetica, wasmiddelen, kaarsen of als smeermiddelen in de industrie. De overige tien procent wordt verbruikt als bio-energie.²

Palm(pit)olie kent veel toepassingen

**Een oliepalm
brengt**

40 kg

olie per jaar op..

Dankzij zijn natuurlijke eigenschappen is palm(pit)olie een uiterst veelzijdige en efficiënte grondstof om te gebruiken als ingrediënt in food- en near-food producten. Eén oliepalm levert een 40-tal kilogram olie per jaar op – meer dan elk ander oliegewas.³

Nodigde oppervlakte voor de productie van één ton olie

¹ Hieronder spreken we van 'palm(pit)olie', zodat de beide fabricaten hieronder aan bod komen.

² IISD: Global Market Report. Palm Oil, 2019.

³ WWF: Auf der Ölspur, 2016.

Zowat de helft van de producten in de gemiddelde supermarkt bevat palm(pit)olie. De volgende grafiek illustreert de talrijke voordelen van palm(pit)olieproducten:

Palmolie:

- › Uit het gelig tot oranje **vruchtvlies** wordt palmolie gewonnen.
- › De ruwe palmolie ontstaat door **persing van de vruchten** en wordt daarna in **raffinaderijen** voor verder gebruik **verwerkt**.

› Palmolie wordt evenzeer gebruikt in margarine, kant-en-klaar maaltijden, bakkerij- en zoetwaren. Bovendien wordt palmolie ook gebruikt voor de productie van kaarsen, cosmetica en wasmiddelen.

Palmpitolie:

- › Uit de **vethoudende pit** van de olierijke vruchten wordt de witachtig-gele palmpitolie gewonnen.
- › De pitten worden uit de geperste palmvruchten gehaald en moeten dan worden **gedroogd**. In een oliemolen kan de olie onder toevoeging van warmte via **vermaling en persing** uit de pitten worden onttrokken.

› Palmpitolie wordt voornamelijk gebruikt in de chemie, in cosmetica en in reinigingsmiddelen.

Fracties van palm(pit)olie:

› Zowel palmolie als palmpitolie kunnen worden gescheiden in vaste en vloeibare bestanddelen, zogenaamde **fracties van palm(pit)olie**.

› Fracties van palm(pit)olie komen als ingrediënt voornamelijk voor in bak- en braadolie, margarine en zoetwaren.

Afgeleide producten van palm(pit)olie:

› Uit de verdere verwerking van **fracties van palmpitolie** worden tot slot **afgeleide producten van palm(pit)olie** gewonnen als oleochemische producten.

› Afgeleide producten van palm(pit)olie worden voornamelijk gebruikt in cosmetica en in reinigingsmiddelen.

Snelle groei van de wereldwijde palm(pit)olieproductie

De vele toepassingen van palm(pit)olie deden ook de vraag naar de grondstof toenemen. Tussen 2002 en 2021 is het jaarlijkse productievolume van palm(pit)olie wereldwijd meer dan verdrievoudigd tot momenteel 76 miljoen ton.⁴ Daarvan komt slechts iets minder dan 20 procent uit duurzame productie.⁵ Ruim 80 procent van de wereldwijde productie van palm(pit)olie komt uit Indonesië en Maleisië. Andere belangrijke productielanden zijn Thailand, Colombia en Nigeria. Tussen 2001 en 2015 werd wereldwijd 10,5 miljoen hectare woud vervangen door landbouwgrond voor de oliepalnteelt.⁶ De oliepalnteelt neemt zo inmiddels 1,5 procent van het wereldwijde landbouwareaal in beslag. Dit komt ruwweg overeen met een oppervlakte van 23 miljoen voetbalvelden.

Milieurisico's verbonden aan de productie van palm(pit)olie

De grootschalige teelt van palm(pit)olie draagt bij aan het verlies aan biodiversiteit en heeft een negatief effect op de klimaatverandering. Dit niet alleen door de omvang van het teeltoppervlak, maar ook door de wijze waarop dat oppervlak wordt aangelegd. Palm(pit)olieplantages worden immers vaak aangelegd door het platbranden van oerwouden en andere waardevolle ecosystemen. In Indonesië worden de plantages ook aangelegd op turfbodems – bijzonder waardevolle opslagreservoirs

⁴ USDA: Palm Oil Explorer, 2021.

⁵ Forum Nachhaltiges Palmöl: What is palm oil, o.J.

⁶ World Economic Forum: Forests, Food Systems and Livelihoods, 2021.

voor CO₂. Dit leidt onder meer tot een verlies aan habitat voor diverse planten- en diersoorten, waaronder ook vele op de rode lijst.⁷ Bij het platbranden van oerwoudoppervlakken komen CO₂ en roet vrij – een gevaar voor de bevolking en de luchtkwaliteit.⁸ Ontbossing maakt de klimaatverandering dus ook erger (zie hiervoor > [Inkoopbeleid voor een toeleveringsketen zonder ontbossing en conversie](#)). Nieuw land voor palm(pit)olie wordt vaak verbouwd in monocultuur, die steeds meer wordt geteisterd door allerlei plagen. Hiervoor worden gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen ingezet. Die tasten de bodem aan en verontreinigen het grondwater, ook in de naburige ecosystemen.⁹

Maatschappelijke uitdagingen bij de productie van palm(pit)olie

Waar land moet worden omgezet in plantages voor palm(pit)olie, kan dit leiden tot conflicten over land, of zelfs landroof van kleine palmolieboeren en inheemse bevolkingsgroepen. Omdat die zichzelf juridisch onvoldoende kunnen beschermen, kan dit hen tot armoede veroordelen en de inheemse gemeenschappen in gevaar brengen. Vaak hangen zij voor hun levensonderhoud immers af van het land, terwijl ze economisch geen kans maken in de concurrentiestrijd tegen de grote plantages. Het feit dat slechts vijf procent van het door de kleine

boeren verbouwde areaal gecertificeerd is, bevestigt dit ook. Vaak ontbreekt het hen immers aan de nodige middelen en resources voor certificatie.¹⁰

Het onderhoud van de palmolieplantages houdt ook risico's in voor de gezondheid van de arbeiders. Vaak schiet de noodzakelijke arbeidsveiligheid tekort, zoals bij de omgang met pesticiden of de lichamelijke belasting bij het oogsten van palmolievruchten.

Voor het werk op de palmolieplantages worden veelal seizoenarbeiders en werkmigranten gerekruteerd door georganiseerde rekruteringsagenten.¹¹ Vaak worden arbeidsnormen omzeild, migranten zonder geldige arbeidsovereenkomst tewerkgesteld, wettelijke minimumlonen niet uitbetaald of worden mensen omwille van persoonlijke problemen noodgedwongen uitgebuit. Structurele oorzaken zoals armoede en het ontbreken van een ziekteverzekering spelen hierbij een grote rol, en de palm(pit)olieproductie maakt ze vaak nog erger. Ouders die ziek zijn en het werk niet meer aankunnen, sturen vaak hun kinderen naar de plantage om het gezin te onderhouden. In plaats van de ouders dragen de kinderen dan de zware werklust. Dit is een van de redenen waarom kinderarbeid op de plantages vaak voorkomt.

⁷ IUCN: Palm oil and biodiversity, 2018.

⁸ Greenpeace: Palm oil, o.J.

⁹ Fairtrade: Faires Palmöl, o.J.

¹⁰ Fairtrade: Faires Palmöl, o.J.

¹¹ Earthworm: Insights into recruitment costs [...] in the palm oil industry in peninsular Malaysia, 2019.

Het zware werk brengt de gezondheid en het onderwijs van de kinderen in gevaar.¹²

Meer informatie over het thema mensenrechten bij producten voor het Lidl-assortiment vindt u in ons [> Inkoopbeleid mensenrechten .](#)

¹² Amnesty International: The great palm oil scandal, 2016.

Onze
inzet

Onze inzet voor duurzamere palm(pit)olie

Als onderdeel van ons grondstoffenbeleid, zetten we ons bij Lidl op verschillende niveaus in voor een meer verantwoorde en duurzamere teelt van oliepalmen voor palm(pit)olie. Meer informatie over het grondstoffenbeleid van Lidl is terug te vinden via [> Inkoopbeleid grondstoffen](#).

Wij hebben daarmee twee doelen op het oog: we willen de arbeids- en levensomstandigheden van de arbeiders in de palmolie producerende landen verbeteren en ijveren voor een meer milieuvriendelijke productie.

Om onze doelen te bereiken hebben we samen met externe stakeholders een holistisch beleid ontwikkeld op basis van de volgende vier pijlers.

Sinds eind 2022 en daarna kopen wij onze kritieke grondstof palm(pit)olie duurzamer in.

We onderzoeken de risico's in onze toeleveringsketens, kopen gecertificeerde palm(pit)olie in en werken aan alternatieven en veranderingen om de situatie in de oliepalmteelt te verbeteren.

1 De gevolgen begrijpen

Wij identificeren risico's in de toeleveringsketens en scheppen transparantie.

2 Normen vastleggen

Wij laten onze volledige vraag naar palm(pit)olie certificeren.

3 Alternatieven aanmoedigen

Wij moedigen duurzamere alternatieven in ons assortiment aan en verlagen de afhankelijkheid van kritieke grondstoffen.

4 Aansturen op verandering

Wij zetten ons in voor multi-stakeholderinitiatieven en internationale projecten.

Palm(pit)olie als kritieke grondstof prioriteren en de gevolgen begrijpen

Om doelgericht en doeltreffend te kunnen werken, hebben we voor ons assortiment een uitgebreide risicoanalyse uitgevoerd en hebben we samen met onze stakeholders en externe experts de voor ons kritieke grondstoffen geïdentificeerd.

Onze kritieke grondstoffen in één oogopslag

Risico's in de toeleveringsketen voor palm(pit)olie, met name in de oliepalmteelgebieden

De toeleveringsketen van Lidl omvat leveranciers die wereldwijd produceren. Onze analyses tonen aan dat palm(pit)olie tot onze kritieke grondstoffen met sociale en ecologische risico's binnen de gehele toeleveringsketen behoort, en dan vooral in de landen van oorsprong. Onze risicoanalyse dient als uitgangspunt voor het uitwerken van verdere maatregelen en als leidraad voor de stappen die we moeten zetten om onze palm(pit)oliehoudende producten duurzamer te maken.

Meer bijzonderheden over onze uitgebreide risicoanalyse vindt u in ons [> Inkoopbeleid grondstoffen](#).

Conform de **eerste pijler** van ons grondstoffenbeleid onderzoeken wij de ecologische en sociale risico's binnen onze toeleveringsketens.

Voor de toeleveringsketen van palm(pit)olie uit specifieke landen hebben we de volgende risico's geïdentificeerd:

Sociale risico's

Kinderarbeid	Ivoorkust, Nigeria,
Dwangarbeid	Indonesië, Maleisië, Thailand
Arbeidsrechten	Indonesië, Colombia, Maleisië
Discriminatie	Guatemala, Indonesië, Papoea-Nieuw-Guinea

Milieurisico's

Biodiversiteit	Ecuador, Indonesië, Papoea-Nieuw-Guinea
Klimaatkwetsbaarheid	Indonesië, Maleisië, Thailand
Grondgebruik en ontbossing	Indonesië, Maleisië, Thailand
Risico's voor water	Indonesië, Nigeria, Thailand
Luchtvervuiling	Indonesië, Maleisië

Transparantie versterken door leveranciers in kaart te brengen

Lidl werkt nadrukkelijk aan het bestendig verbeteren van de transparantie in haar toeleveringsketens voor palm(pit)olie. In het kader van een jaarlijkse leveranciersenquête, de zogenaamde 'leveranciersmapping', controleren wij of onze leveranciers voldoen aan de door ons gestelde specificaties voor palm(pit)olie en documenteren wij de voortgang. Hiertoe registreren we zoveel mogelijk de precieze volumes, de certificatiestatus en de landen van herkomst. Zo krijgen we een overzicht van welke palm(pit)olie eventueel uit risicogebieden komt, zodat we onze leveranciers gericht kunnen benaderen.

Deze monitoring wordt jaarlijks met de hulp van externe dienstverleners uitgevoerd en ze helpt Lidl om haar grondstoffendoelstelling te waarborgen, namelijk om tegen eind 2017 tot 100 procent RSPO-gecertificeerde palm(pit)olie aan te bieden. Waar we in het kader van onze jaarlijkse monitoring tekortkomingen zouden vaststellen, bespreekt Inkoop deze met de leveranciers en stellen we een gedetailleerd actieplan op om de doelstelling te bereiken.

Ook de werkzaamheden van de normbepalende keurmerkorganisaties zoals de RSPO (Round Table on Sustainable Palm Oil) en de onderliggende traceerbaarheidssystemen maken een robuuste transparantie in de toeleveringsketen mogelijk.

De vastgestelde volumes palm(pit)olie uit onze leveranciersmapping worden, naargelang het type en het RSPO-leveringsketenmodel, in een globaal rapport voor Lidl België Luxemburg gebundeld. Als jarenlang lid van de RSPO sturen wij dit globaal rapport (onder de naam Annual

Communications of Progress (ACOP)) jaarlijks door naar de RSPO om onze voortgang te documenteren.

Conform de **eerste pijler** van ons grondstoffenbeleid onderzoeken wij de ecologische en sociale risico's binnen onze toeleveringsketens.

Van duurzame palm(pit)olie de norm maken met RSPO

Conform de **tweede pijler** van ons grondstoffenbeleid laten wij onze kritieke grondstof palm(pit)olie certificeren.

Als jarenlang lid van de Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO) ijvert Lidl voor duurzamere teeltmethoden voor palm(pit)olie en zet Lidl zich in om de negatieve sociale en ecologische gevolgen van de winning van deze grondstof te beperken.

De RSPO-certificatie als minimumnorm

De Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO) is momenteel de belangrijkste certificatie voor palm(pit)olie. Het wereldwijde initiatief, dat in 2004 tot stand kwam, streeft ernaar om de duurzamere palm(pit)olie wereldwijd als industriernorm te vestigen. De certificatiecriteria zijn van ecologische en sociale aard. Deze stellen bv. dat er geen bossen worden gekapt voor de aanplanting van palm(pit)olie, dat boeren en arbeiders in de productiegebieden meer rechten en zekerheid krijgen en dat ook kleine boerderijen de kans krijgen om deel te nemen. Ook beschermingswaardige gebieden, zoals regenwouden, worden uitgesloten voor de oliepalmteelt. RSPO-gecertificeerde palm(pit)olie kan zo een 35 procent lagere CO₂-voetafdruk (3,41 kg CO₂/kg RBD-palm(pit)olie) voorleggen dan conventionele palm(pit)olie (5,34 kg CO₂/kg RBD-palmolie).

Deze eisen van het RSPO-initiatief zijn bedoeld om het risico op ontbossing bij de teelt van palm(pit)olie te verlagen. Daarnaast biedt RSPO groeps certificaties, zodat kleine bedrijven en boeren de kans krijgen om mee te draaien met de grotere fabrikanten. De RSPO-norm

behandelt ook het thema kinderen en dwangarbeid: deze verplicht de plantages ertoe zich aan de geldende wetgeving te houden, kinderen en dwangarbeid uit te sluiten, en kleine boeren te betrekken en aan andere sociale voorwaarden te voldoen. De RSPO-certificatie vereist ook dat lokale gemeenschappen zich autonoom kunnen organiseren en dat er wettelijke contracten en bewijzen van toestemming voor het gebruik van het land aanwezig moeten zijn.

Lidl eist: de RSPO-norm moet verder ontwikkeld worden

Op dit moment is RSPO een van de weinige initiatieven die op grotere schaal maatregelen heeft ontwikkeld voor een duurzamere productie van palm(pit)olie. NGO's klagen het gebrek aan transparantie aan en sommige organisaties vinden de certificatie onvoldoende. Lidl ziet de RSPO-criteria als een stap in de goede richting – hoewel ze duidelijk slechts gelden als minimumnorm die verder dient te worden verstrengd en ontwikkeld. Daar ijveren wij ook voor als regulier lid van het initiatief. Daarnaast gaan we actief het gesprek aan en netwerken we met andere bedrijven, niet-gouvernementele organisaties en Europese initiatieven om samen te ijveren voor verbetering.

Wij zetten ons met name in voor het versterken van bestaande klachtenmechanismen binnen het kader van de RSPO-certificatie. Dit omvat zowel het verbeteren van het eigen klachtenmechanisme van het RSPO, als het opzetten van effectieve klachtenmechanismen op plantageniveau.

Lidl België Luxemburg verheugt zich uitdrukkelijk over het feit dat naast de Round Table on Sustainable Palm Oil (RSPO) ook andere normerende organisaties, zoals de Rainforest Alliance, International Sustainability and Carbon Certification Plus (ISCC Plus) en het FONAP (Forum Nachhaltiges Palmöl), zich inzetten voor een duurzamere palm(pit)olieteelt en voor een groter aanbod van deze grondstof uit de gecertificeerde teelt.

Handelsmodellen van RSPO-gecertificeerde palm(pit)olie

In de toeleveringsketens voor de inkoop van gecertificeerde grondstoffen zoals palm(pit)olie zijn er vier handelsmodellen. Deze stellen uiteenlopende eisen aan de traceerbaarheid van de grondstof, aan de teeltbedrijven en aan de fysieke hoeveelheid gecertificeerde grondstof die daadwerkelijk in het eindproduct zit.

Gecertificeerde grondstof niet of slechts gedeeltelijk in het eindproduct:

Book & claim: Geen traceerbaarheid

Mass Balance: Geen traceerbaarheid, maar proportioneel in het eindproduct

Gecertificeerde grondstof fysiek in het eindproduct:

Segregated: Traceerbaarheid naar gecertificeerde producenten. Bij de oorsprong mogen gecertificeerde palmoliën van verschillende oliemolens gemengd worden.

Identity Preserved: Traceerbaarheid naar de individuele gecertificeerde producenten. De oliemolens zijn aan de oorsprong strikt van elkaar gescheiden

Bij de inkoop kunnen wij werken aan een faire en milieuvriendelijkere productie van palm(pit)olie, bv. door ons assortiment uit te breiden met producten waarvan de duurzame productie gecertificeerd is met een keurmerk. Bij palm(pit)olie gaat het bv. om het RSPO-keurmerk (Roundtable on Sustainable Palm Oil). Vandaar dat Lidl België Luxemburg zich samen met de leveranciers van de huismerkproducten al jaren inzet voor meer duurzaamheid in de palm(pit)olie. Want bij onze huismerken kunnen wij onze leveranciers, via onze directe band met hen, rechtstreeks beïnvloeden en hen actief aanzetten tot verbeteringen.

In het aanbod van food-huismerken gebruikt Lidl België Luxemburg al sinds 2017 uitsluitend palm(pit)olie die grotendeels volgens het handelsmodel Segregation (SG), en in ieder geval volgens het > handelsmodel Massabalans (MB) is verhandeld. In het near-food-assortiment gebruiken we sinds 2017 palm(pit)olie volgens het MB model, vanaf eind 2022 zijn we hier omgeschakeld naar het SG model.

Dus vanaf 2023 is voor zowel het food- als near-food-assortiment alleen de inkoop van SG-verhandelde palm(pit)olie nog mogelijk. Dit geldt niet voor afgeleide producten en fracties van palm(pit)olie, waarvan de inkoop via MB nog mogelijk blijft. Voor het non-food-assortiment schakelen wij naar analogie met food om tegen 2023. Hiermee komen we dichterbij ons doel, om gecertificeerde palm(pit)olie niet alleen gedeeltelijk (MB), maar ook volledig fysiek (SG) in het eindproduct te gebruiken.

Conform de **derde pijler** van ons grondstoffenbeleid moedigen wij alternatieven in ons assortiment aan en verlagen wij de inkoop van kritieke grondstoffen.

Ons doel: Sinds eind 2017 kopen wij palm(pit)olie duurzamer in.

- Sinds eind 2017 is palm(pit)olie in food- en near-food-artikelen minstens gecertificeerd volgens het RSPO-normniveau "Segregated".
- Sinds eind 2017 zijn afgeleide producten en fracties van palm(pit)olie in food- en near-food-artikelen minstens gecertificeerd volgens het RSPO-normniveau "Mass Balance".
- Sinds eind 2017 is palm(pit)olie in non-food-artikelen minstens gecertificeerd volgens het RSPO-normniveau "Segregated".
- Sinds 2017 zijn afgeleide producten en fracties van palm(pit)olie in non-food-artikelen minstens gecertificeerd volgens het RSPO-normniveau "Mass Balance".

Alternatieven in het assortiment aanmoedigen

Verantwoord gebruik van palm(pit)olie in de huismerken van Lidl

Palm(pit)olie is een ingrediënt in veel oliën, vetten, gebak, maar ook in cosmetica en was-, schoonmaak- en reinigingsmiddelen. In het Lidl-assortiment wordt ongeveer 80 procent van de palm(pit)olie gebruikt in eetbare artikelen en ongeveer 20 procent in niet-eetbare artikelen.

Het vele gebruik van palm(pit)olie kunnen we nuanceren: in vergelijking met andere plantaardige oliën levert de oliepalm de hoogste opbrengst per verbouwd oppervlak op. Duurzame productie kan de gevolgen voor het milieu verlagen en het gebruik ervan toch mogelijk maken. Om voeding technische redenen kan het gebruik van alternatieve gezonde plantaardige oliën zinvol zijn, mits de technische verwerking tot eindproduct op identieke of gelijkaardige wijze verloopt.

Kleine palmolieboeren in Indonesië steunen met FONAP

Conform de **vierde pijler** van ons grondstoffenbeleid, zetten wij ons in via sector initiatieven en internationale projecten.

Sinds 2021 is Lidl lid van het FONAP (Forum Nachhaltiges Palmöl), een alliantie van ondernemingen uit de productketen, NGO's en verenigingen die zich onder meer tot doel hebben gesteld te zorgen voor meer transparantie, traceerbaarheid, betere certificatiesystemen en de afwezigheid van ontbossing in de palmolietoeleveringsketens. Maar ook de bescherming van de mensenrechten en vele andere sociale aspecten liggen de leden van het FONAP erg nauw aan het hart. Als lid van het FONAP neemt Lidl daarom samen met het Indonesische palmolieforum voor kleine boeren (FORTASBI) deel aan een project ter ondersteuning van kleine boeren in Indonesië op Sumatra in de provincie Jambi. Het project draagt positief bij aan zowel de sociale als de ecologische aspecten.

Gerichte ondersteuning ter plaatse met FONAP

Het FONAP-project bevordert onder meer de sociale bosbouw. Het bereikt dit bv. door kleine boeren alternatieve inkomstenbronnen te verschaffen met de aanvullende teelt van lokale gewassen. Lokale vrouwengroepen telen deze gewassen zodat zij de mogelijkheid krijgen om een eigen inkomen te verdienen.

Tegelijkertijd bevordert het project ook een meer milieuvriendelijke teelt. Om de waterkwaliteit van de lokale rivier de Pengabuan te verbeteren, worden langs de oevers groene bufferstroken aangelegd.

Een regeneratief landbouwconcept moet de bodemgezondheid in de palmolieteelt ten goede komen: op demonstratiepercelen leren de deelnemende kleine boeren hoe ze biologische mest en hun eigen humus kunnen maken van koemest en lege palmolievruchtrossen.

De projectregio op het eiland Sumatra grenst aan het Bukit Tiga Puluh National Park, een van de laatste toevluchtsoorden voor bedreigde diersoorten, zoals de Sumatraanse orang-oetang, de Sumatraanse tijger en de Sumatraanse olifant. De werkzaamheden ter plaatse moeten ook zorgen voor de instandhouding van de bufferzone rond het park en het verminderen van de versturende impact van, onder meer, de niet-duurzame oliepalmtelt.

Zo nemen wij als lid van het FONAP onze verantwoordelijkheid in onze wereldwijde toeleveringsketens en nemen wij samen het voortouw voor betere sociale, economische en ecologische omstandigheden in de teeltlanden.

Door onze inzet bij het FONAP en het project kunnen wij een zichtbare bijdrage leveren aan de lokale ondersteuning van kleine boeren.

Woordenlijst

Woordenlijst

Book & Claim Book & Claim is een handelssysteem van certificaten voor duurzame palm(pit)olie. Producenten verkopen certificaten voor duurzaam geproduceerde palm(pit)olie. Vervolgens wordt deze palm(pit)olie met conventionele olie gemengd voor verdere verwerking. Bedrijven die aan het einde van de waardeketen conventioneel geproduceerde palm(pit)olie gebruiken, kunnen een aantal certificaten kopen naargelang de gebruikte hoeveelheid niet-gecertificeerde palm(pit)olie. Dit moet garanderen dat er voor de in het eindproduct verwerkte hoeveelheid conventionele palm(pit)olie, ook een evenredige hoeveelheid gecertificeerde palm(pit)olie wordt geproduceerd. Het eindproduct zelf hoeft geen gecertificeerde palm(pit)olie te bevatten.¹³

CO₂ Een natuurlijk bestanddeel van de lucht en een van de belangrijkste broeikasgassen met een beslissende functie voor ons klimaat: CO₂ neemt een deel van de warmte die in de ruimte vrijkomt op en straalt deze terug naar de aarde. Dit natuurlijke broeikas effect zorgt voor het ons welbekende gematigde klimaat. CO₂ komt vrij bij de verbranding van fossiele brandstoffen en energiebronnen voor bv. energieopwekking, logistiek, enz.¹⁴

Identity Preserved Bij Identity Preserved worden gecertificeerde en conventionele palm(pit)olie fysiek gescheiden gehouden. Het onderscheid met Segregation is dat de gecertificeerde palm(pit)olie afkomstig is van precies één (grote) plantage. Het gecertificeerde product wordt dus op geen enkel moment gemengd met palm(pit)olie van andere plantages. Van bij de oorsprong is er dus sprake van een strikte scheiding volgens oliemolen.¹⁵

Handelsmodel Typologie van gecertificeerde grondstoffen zoals bv. palm(pit)olie. Het handelsmodel stelt andere eisen aan de traceerbaarheid van de grondstof aan de plantages, maar ook aan de fysieke hoeveelheid gecertificeerde grondstof die daadwerkelijk in het eindproduct zit. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen 'Book & Claim', 'Mass Balance', 'Segregated' en 'Identity Preserved'.¹⁶

Mass Balance Bij de massabalansmethode wordt gecertificeerde palm(pit)olie gemengd met conventionele palm(pit)olie, bv. al op het veld, in oliemolens, raffinaderijen of vrachtschepen en wordt het zo op de markt aangeboden. Op elk niveau van de waardeketen mag maar zoveel gecertificeerde palm(pit)olie worden doorverkocht als aanvankelijk werd ingekocht. Dit is van cruciaal belang, want de gecertificeerde palm(pit)olie wordt gemengd met conventionele palm(pit)olie. Tot aan het eindproduct moet daarbij worden gegarandeerd dat de ingekochte hoeveelheid gecertificeerde palm(pit)olie slechts eenmaal wordt verkocht en dat de hoeveelheid gecertificeerde palm(pit)olie zo over de hele waardeketen constant blijft.¹⁷

Methaan 20 tot 30 keer schadelijker broeikasgas voor het klimaat dan dezelfde hoeveelheid koolstofdioxide (CO₂). In vergelijking met CO₂ komt methaangas in kleinere hoeveelheden in de atmosfeer voor. De belangrijkste veroorzakers zijn stortplaatsen voor huishoudelijk afval, rijstvelden en magen van runderen. Methaangas is ook gebonden in de permafrostbodems van Siberië en Zweden en op de zeebodem. Door de opwarming van de aarde kunnen grote hoeveelheden van het gas vrijkomen en kan het broeikas effect enorm gaan versnellen.¹⁸

Near-food Cosmetica, was-, schoonmaak- en reinigingsmiddelen, dierlijke voeding, papier, folies, hygiëneproducten, tabak, huishoudartikelen (batterijen, steenkool, kaarsen, aanstekers, smeermiddelen, draagtassen)

¹³ Forum nachhaltiges Palmöl: Handelsmodelle, o.J.

¹⁴ Encyclopedia Britannica: Carbon Dioxide, 2021.

¹⁵ Forum nachhaltiges Palmöl: Handelsmodelle, o.J.

¹⁶ Forum nachhaltiges Palmöl: Handelsmodelle, o.J.

¹⁷ Forum nachhaltiges Palmöl: Handelsmodelle, o.J.

¹⁸ Stanford University: Methane and climate change, 2021.

Non-food	Textiel & hardware
Ecosysteem	Systeem van interacties tussen levende wezens (micro-organismen, planten, schimmels, dieren, mensen) onderling (biocenose) en met een habitat (biotoop) van een bepaalde schaalgrootte (bv. meer, bos, koraalrif). ¹⁹
Palmolie	Uit het gelig tot oranje vruchtvlies van de oliepalmvrucht wordt palmolie gewonnen. De ruwe palmolie ontstaat door persing van de vruchten en wordt daarna in raffinaderijen verwerkt voor verder gebruik. Palmolie wordt evenzeer gebruikt in margarine, kant-en-klare maaltijden, bakkerijproducten en zoetwaren. Bovendien wordt palmolie ook gebruikt voor de productie van kaarsen, cosmetica en wasmiddelen. ²⁰
Palmpitolie	Uit de vethoudende pit van de olierijke vruchten wordt de witachtig-gele palmpitolie gewonnen. De pitten worden uit de geperste palmvruchten gehaald en moeten dan worden gedroogd. In een oliemolen kan de olie onder toevoeging van warmte via vermaling en persing uit de pitten worden onttrokken. Palmpitolie wordt voornamelijk gebruikt in de chemie, in cosmetica en in reinigingsmiddelen. ²¹
Afgeleide producten van palm(pit)olie	Dit zijn producten die na fractionering via complexe chemische processen uit de verdere verwerking worden geproduceerd. Deze vinden hun toepassing voornamelijk in cosmetica en was-, reinigings- en schoonmaakmiddelen, zoals oppervlakreactieve stoffen of emulgatoren. ²²

¹⁹ National Geographic: Ecosystem, 2022.

²⁰ Forum nachhaltiges Palmöl: What is palm oil? o.J.

²¹ Forum nachhaltiges Palmöl: What is palm oil? o.J.

²² Forum nachhaltiges Palmöl: What is palm oil?, o.J.

Fracties van palm(pit)olie	Delen van geraffineerde palm(pit)olie die door afkoeling, kristallisatie en filtratie van elkaar worden gescheiden. De vaste fracties noemen we stearines, de vloeibare fracties oleïnes. Ze vinden hun toepassing in de voedingsmiddelen-, cosmetica- en reinigingsmiddelenindustrie. ²³
Rode lijst van bedreigde diersoorten van de IUCN	De lijst geldt algemeen als het meest uitgebreide, objectiefste wereldwijde initiatief om de staat van conservatie van planten- en diersoorten te beoordelen. ²⁴
Segregated	Onder Segregation verstaat men de fysieke scheiding tussen gecertificeerde en conventionele palm(pit)olie in de toeleveringsketen. Dit geeft de koper van de gecertificeerde palm(pit)olie de zekerheid dat het geleverde palm(pit)olieproduct uit een duurzamere teelt voortkomt en op geen enkel moment in de volledige waardeketen met conventionele palm(pit)olie wordt gemengd. Gecertificeerde palmolie van verschillende oliemolens mag bij de oorsprong worden gemengd. ²⁵
Broeikasgassen	Gasvormige bestanddelen van de atmosfeer, waaronder koolstofdioxide (CO ₂), methaan (CH ₄), lachgas (N ₂ O) of fluorkoolwaterstoffen. Een bepaalde hoeveelheid gassen in de atmosfeer zorgt voor het natuurlijke broeikaseffect – en dus ook voor de gunstige leefomstandigheden op aarde. Een te hoge concentratie door de uitstoot van door de mens veroorzaakte broeikasgassen, warmt de aarde daarentegen op. ²⁶

²³ Forum nachhaltiges Palmöl: What is palm oil, o.J.

²⁴ IUCN: Palm oil and biodiversity, 2018.

²⁵ Forum nachhaltiges Palmöl: Handelsmodelle, o.J.

²⁶ Encyclopedia Britannica: Greenhouse Gas, 2022.

Bronnen & links

Bronnen & links

Amnesty international:

The great palm oil scandal, 2016

<https://www.amnesty.org/en/wp-content/uploads/2021/05/ASA2152432016ENGLISH.pdf>

(Versie: 04.05.2023)

Earthworm:

Insights into recruitment costs and practices [...], 2019.

<https://www.earthworm.org/uploads/files/recruitment-practices-malaysia-2019.pdf>

(Versie: 04.05.2023)

Encyclopedia Britannica:

Carbon Dioxide, 2022.

<https://www.britannica.com/science/carbon-dioxide>

(Versie: 11.11.2021)

Encyclopedia Britannica:

Greenhouse Gas, 2022.

<https://www.britannica.com/science/greenhouse-gas>

(Versie: 11.11.2021)

Fairtrade:

Faires Palmöl, geen jaartal

<https://www.fairtrade.de/index.php/mID/1.3.2/lan/de>

(Versie: 04.05.2023)

Forum Nachhaltiges Palmöl:

Handelsmodelle, geen jaartal

[Handelsoptionen von Palmöl \(forumpalmoel.org\)](#)

(Versie: 04.05.2023)

Forum Nachhaltiges Palmöl:

What is palm oil, geen jaartal

<https://www.forumpalmoel.org/what-is-palm-oil>

(Versie: 04.05.2023)

Greenpeace:

Palm oil, geen jaartal

<https://www.greenpeace.org.uk/challenges/palm-oil/>

(Versie: 04.05.2023)

IISD (International Institute for Sustainable Development):

Global Market Report: Palm Oil, 2019

[Global Market Report: Palm Oil \(iisd.org\)](#)(Versie: 15.11.2021)

IUCN, Palm oil and biodiversity:

Palm oil and biodiversity, 2018

<https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/2018-027-En.pdf>

(Versie: 11.11.2021)

National Geographic:
Ecosystem, 2022

<https://education.nationalgeographic.org/resource/ecosystem>
(Versie: 15.11.2021)

Stanford University:
Methane and climate change, 2021

<https://earth.stanford.edu/news/methane-and-climate-change>
(Versie: 15.11.2021)

USDA (United States Department of Agriculture):
Palm Oil Explorer, 2021

<https://ipad.fas.usda.gov/cropexplorer/cropview/commodityView.aspx?cropid=4243000>
(Versie: 15.11.2021)

World Economic Forum:
Forests, Food Systems and Livelihoods, 2021

[WEF Forests Food Systems and Livelihoods 2021.pdf \(weforum.org\)](#)
(Versie: 04.05.2023)

WWF:
8 things to know about palm oil, geen jaartal

<https://www.wwf.org.uk/updates/8-things-know-about-palm-oil>
(Versie: 15.11.2021)

WWF:
Auf der Ölspur, 2016

<https://www.wwf.de/fileadmin/fm-wwf/Publicationen-PDF/Landwirtschaft/WWF-Studie-Auf-der-%C3%96lspur.pdf>
(Versie: 15.11.2021)

Fotocredits

Coverfoto

voddol, stock.adobe.com

Pagina 8

t4nkyong, stock.adobe.com

Pagina 12

whitcomberd, stock.adobe.com

Pagina 17

MERCURY studio, stock.adobe.com

Contactadres

Lidl Belgium GmbH & Co. KG
Guldensporenpark 90 J
9820 Merelbeke

csr@lidl.be

Verdere verwijzingen naar CSR

www.lidl.be
www.corporate.lidl.be

Auteursrecht

De inhoud van dit document (waaronder teksten, grafieken, foto's, logo's, enz.) evenals het document zelf zijn auteursrechtelijk beschermd. Dit document en/of de inhoud ervan mag niet worden doorgegeven, gewijzigd, gepubliceerd, vertaald of gereproduceerd zonder schriftelijke toestemming van Lidl.

Opmerking t.a.v. gendergebruik

Voor een betere leesbaarheid wordt in deze publicatie de mannelijke vorm gebruikt voor persoonlijke aanduidingen en persoonlijke zelfstandige naamwoorden. Met deze termen wordt in het kader van een gelijke behandeling verwezen naar alle genders. De verkorte vorm wordt alleen om redactionele redenen gebruikt en heeft niet als doel iets te impliceren.

© Lidl Belgium GmbH & Co. KG